

apostel der heidenen, Paulus. En het is juist de apostel Paulus geweest, die telkens weer de Here Jezus Christus gepredikt heeft als de tweede Adam, de tweede mens, als de tweede bekleder van het centrale Ambt in de wereld van God.

In Romeinen 5 bijvoorbeeld stelt de apostel dat thema van de eerste en de tweede Mens aan de orde en zegt: „want gelijk door de ongehoorzaamheid van dien éénen mensch velen tot zondaars zijn gesteld geworden, alzoo zullen ook door de gehoorzaamheid van éénen, namelijk Christus, velen tot rechtvaardigen gesteld worden". (vers 19; verg. vss 12-21). En ge hoort precies hetzelfde evangelie, wanneer ge in 1 Corinthen 15 leest: „Want dewijl de dood is door een mensch, alzoo is ook de opstanding der dooden door een mensch. Want gelijk zij allen in Adam sterven, alzoo zullen zij ook allen in Christus levend gemaakt worden." (vs 25). Het is de stem, waarvan de echo klinkt in ons Doopsformulier: „dat onze kinderen zonder hun weten der verdorpenis in Adam deelachtig zijn en alzoo ook weder in Christus tot genade aangenomen worden". Dat is een van de themata van Paulus' prediking geweest, zo niet het thema: de schepping, de sondeval in Adam, de verlossing in Christus. En het is dat Evangelie, dat Lucas, toegespitst op de „weledelgestrenge" Theophilus, die voorname catechumeen, op zijn wijze doorgeeft: Jezus, de zoon van..... Adam, de zoon van God. Dat deze Jezus kwam om de taak van Adam over te nemen en Adams begenadigd kroost te leiden tot de heerlijkheid. Daarmee begint Lukas 1. En daarmee besluit Lucas 24: „Aldus staat er geschreven, dat de Christus moest lijden en ten derden dage opstaan uit de dooden, en dat in zijn naam moest gepredikt worden bekeering tot vergeving der zonden aan alle volkeren....."

Aan alle volkeren,
Aan al Adams kroost.

Dat bepaalt intussen, bij overeenkomstige ambtelijke positie het verschil tussen de eerste Adam en de tweede.

Er was overeenkomst.

Ze hadden één ambt, ze waren beide menschen, beide voor hun taak bekwam: zoon van God, het welgelijkt evenbeeld van hun Vader in de hemelen.

Maar des te meer valt op het verschil. De eerste mens begon in het Paradijs, die Tuin des HEREN, in ongebroke gemeenschap met en in de ongehouden gunst van zijn hemelse Vader, de dood een ontkoombare mogelijkheid. Maar de tweede Mens begint zijn loop in een stal en in een kribbe, in een wereld, die buiten Gods gemeenschap, kreunde onder de vloek, waar de dood Hem wachtte als een onontkoombare taak.

Nóg sluimert Het Kind.

Maar Zijn verderf sluimert niet.

Zij legde hem neder in de kribbe.

We zullen de vraag wat voor een kribbe dat geweest is maar overlaten aan de archaeologen. Die oudheidkundigen mogen twisten over de vraag of dat een staand voederbakje is geweest, een kribje aan de muur of een holte in de grond. En we zullen ook de vraag maar laten rusten, of Jozef en Maria erg arm zijn geweest. Breke zich op die en dergelijke problemen de hersens stuk wie er lust in heeft. Maar dit is zeker, dat die kribbe het teken is van de grote verandering, die er gekomen is sedert de schepping der wereld. Adam, de eerste mens slaat de ogen op in de Hof des HEREN. De Here Jezus Christus ademt in een kribbe en in een stal. Het paradijs, dat is 'n teken en de werkelijkheid van de gemeenschap met de HERE. Stal en kribbe, die zijn teken van de verlatenheid en van de vervreemding, van de toorn van God. En toen Maria hem met bevende handen neerlegde in de kribbe, begon Psalm 22 in vervulling te gaan: „Gij legt mij in het stof des doods".

Tot die taak was dit Kind in de wereld gekomen. Om de dood te sterven. Voor die taak is Hij geworden uit een vrouw, geworden onder de wet. Dat betekent: niet onder de genade. Hij is met allen een candidaat voor de dood. Want de tweede Adam zijn dat betekent de dood sterven. Hij, dat Heilige kind is „voor het sterven geboren, voor het sterven besteld."

En we moeten, als we zo het Evangelie van Zijn geboorte lezen, maar niet al te haastig zijn met onze feestvreugde. Er is reden tot verheuging zo dikwijls wij Zijn gedenken. Maar er is reden voor de vrees, dat velen ook vandaag de feestelijkheid wat al te vlot en te gemakkelijk grijpen gaan. Ze leven ook vandaag bij het plaatje: een kindje in een kribbe. En „men hoort daar niet van engelenzang en harpengespeel, trompetten, klarinetten end" die veelkens alsowel. Maar wie hoort hier nog de grote Stem van Psalm 22, de bange klacht, profetisch door de voorvader van dit kind geuit, de roep uit angst en vrees, die straks uit het hart en uit de mond van dit kind scheuren zal dwars door de duisternis van Golgotha, dwars door de donkerheid der hel en de verlatenheid

van God: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?..... Ik roep, en Gij antwoordt niet?"

Men vraagt zich met ontzetting af, hoe het toch komt, dat men zo gaarne die stal en die kribbe, die engelen en die herders in den veld, die „wijzen uit den Oosten, uit zo verre lant" losmaakt van Zijn dood en bloedstorting? Hoe het toch komt, dat de „kerst"-wijdingen en de „kerst"-boodschappen zo vele zijn, om van heel wat „kerst"-rommel maar te zwijgen, en dat de Avondmaalgangers zo weinig zijn? Hoe het toch komt, dat men tot geen prijs die bijzondere kerstvieringen zou willen missen, terwijl men toch zo weinig concreet rekt met de wederkomst van dit Kind, de Here Jezus Christus, de Koning der koningen en de Heer der heren, de man, door welke God de wereld rechtvaardig oordelen zal? Hoe het toch komt, dat het „zij legde hem neder in de kribbe" velen vermag te ontroeren, terwijl Zijn koninklijke belofte: „Zie, Ik kom haastiglijk" hun harten nauwelijks sneller kloppen doet?

Het antwoord is niet ver te zoeken. Als we die stal, die kribbe, dat Kind, die herders in den veld, die hoorden een nieuw lied, en al wat daar verder omheen groept, losmaken van het grote geheel van de werken van God, er een plaatje van maken en een sproke, dan laat ons dat alles wel met rust. Maar zodra we niet meer fragmenten lezen, maar 't ene grote verhaal van de grote werken van God, het Evangelie

VENITE ADOREMUS.

Vervuld van angst en pijn
hoor ik mijn broeders stem:
„Een Kind is ons geboren!
Spoed u naar Bethlehem
en gij zult zalig zijn;
God heeft u uitverkoren!"

Vergeet gij Gods gericht?
Het leven werd tot dood,
„Al moet de zondaar sterven,
geen val is God te groot.
Hij baant een pad van licht
voor die in 't duister zwerven."

Heeft God ons niet vervloekt?
Wij zijn als dorrend gras....
„Dwing Hem u te verkiezen
van eer de wereld was.
Vind, wat geen hoop meer zoekt;
heb, wat gij moest verliezen."

't Is enkel smart en rouw
waarin mijn hart geloofd,
„Gods woorden zijn waarachtig,
Hij heeft het Zelf beloofd,
dat Hij ons redden zou.
Geen macht als God zo machtig."

Broeder, gij spreekt mij van
de Held Immanuel!
„Kom, haast u, laat ons reizen
tot waar noch dood, noch hel
de zondaar deren kan.
Wil 't Kind uw dank bewijzen."

Jezus, de mensenzoon,
die ook is Zoon van God!
„Ja, God is in ons midden;
Hij deelt ons deerlijk lot
en ons schenkt Hij Zijn loon!
Komt, laat ons Hem aanbidden!"

J. VAN DOORNE.

van de kribbe en van het kruis, van de eerste Adam en van de Tweede, van Adams schuld en van Christus' boete, van Zijn vernedering en van Zijn verhoging, dan worden we ontdekt, betrapt. Dan verhaalt ons Lucas 2 wat van Hem geschreven is in de Wet van Mozes en Profeten en Psalmen. Ook in Psalm 22: „Gij legt mij in het stof des doods". Dat de toorn Gods tegen de zonde zo groot is, dat Hij die, eer Hij ze ongestraft liet blijven, aan Zijn lieve Zoon met de bittere en smadelijke dood des kruises gestraft heeft. Zó erg is het. Liever dan dat alles maar te laten begaan, liever dan voor de zonde en de opstand tegen Hem het oog te sluiten heeft God Zijn Zoon in de wereld gezonden, Hem doen baren door een vrouw om Hem te leggen in het stof des doods. En de mensen, die op de avond van de dag van Zijn dood ontsteld, slaande op hun borsten, zijn wedergekeerd naar Jeruzalem, zijn er dichter bij geweest dan de velen, die vandaag Lukas 2 weten te vinden, maar voor wie Psalm 22 een gesloten boek is.

Gelegd in een kribbe.

Dat is: gelegd in het stof des doods.

Tóch bracht de geboorte van dit Kind grote blijdschap „alle den volcke". Dat heeft op het ogenblik waarop Maria haar eerstgeborene in de kribbe legde nog niemand vermoed. Maar dat heeft in diezelfde nacht God de HERE geopenbaard die, die Hem liefhadden. De engel des HEREN heeft het de her-

ders gebodschapt. En de menigte des hemelsen heillegers heeft het ergens op een bergweide gezongen: „Heerlijkheid aan God in de hoogste plaatsen en op aarde vrede voor mensen van welbehagen".

Dat kón.

Want hoewel dat Kind in de kribbe nog stond voor zijn taak, 't was zeker dat het in het volbrengen van die taak slagen zou. Want wel was Hij geboren om te sterven, echter niet om in de dood te blijven, maar om hem te verwinnen. In de Wet van Mozes en Profeten en Psalmen was niet alleen geschreven, dat Hij lijden moest, maar ook, dat Hij moest uit de dooden opstaan ten derde dage. (Lucas 24:44-46). En zoals daarom de profetische Schrift over Hem juichte: „Een kind is ons geboren en een zoon is ons gegeven" en de profetie vreugde bedreef: „de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderbare, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst" (Jes. 9), zo mochten engelen reeds in de nacht der geboorte zich verblijden en de herders met hen!

Des te meer mogen wij, die waarlijk in Hem geloven, ons verblijden in de Here te allen tijd. Want het Kind in de kribbe heeft de taak, waarvoor het kwam, volbracht. Hij is geslaagd. God heeft Hem wel gelegd in het stof des doods en Hem een weinig minder gemaakt dan de engelen, vanwege het lijden des doods, opdat Hij door de genade Gods voor allen de dood smaken zou, maar God heeft Hem ook met eer en heerlijkheid gekroond, Hij doet Hem heersen over de werken Zijner handen (Psalm 2, Hebreë 2).

God heeft, door liefde, neen, door al Zijn deugden aangespoord, Hem gelegd in het stof des doods, opdat „ulieder hart leve in eeuwigheid".

Ook dáárvan zong Psalm 22.

Want deze psalm zingt niet alleen van het lijden van de Messias, maar ook van de heerlijkheid, die daarna is gevolgd. In dat lijden had de lijdende Koning: „verlos mij uit des leeuwen muil, en verhoor mij van de horens der eenhoornen". En Hij doet aan de HERE de gelofte, als Deze Hem van de wilde beesten zal hebben bevrijd: „Zoo zal Ik Uw Naam mijn broeders vertellen, in het midden der gemeente zal Ik U prijzen." En uit het lijden verlost, gaat Hij straks voor allen, die op Hem hopen, het feestmaal aanrichten. Voor Zijn gelovigen, die met Hem en om Zijnentwil lijden: „De zachtmoedigen zullen eten en verzadigd worden; zij zullen de HERE prijzen, die Hem zoeken". En aan die maaltijd-der-gemeenschap groet de opgestane Messias de zijnen met de tafelspreuk: „ulieder hart zal in eeuwigheid leven".

Dat is „de gave Gods", toen Maria Hem legde in de kribbe en God Hem legde in het stof des doods. Hij kwam om te sterven. Maar ook om de dood door de dood te overwinnen. Om U het leven te geven tot in eeuwigheid. U, die Hem vreest.

Dat is de grote blijdschap. Psalm 22 is vervuld. En de Zoon van God, de tweede Adam, heeft zijn taak volbracht. Hij geeft aan allen, die in Hem geloven, het eeuwige leven. Daarin is Hij de meerdere van Adam. Want de eerste Adam is geworden tot een levende ziel. Hij had het leven als een verliesbaar goed. Toen hij en wij in hem en wij met hem, „in de lendenen des vaders" het leven verloren, was hij niet in staat het ons weder te geven. Maar de tweede Adam is geworden tot een levendmakende Geest. Hij kwam om te doen en Hij deed, wat de eerste Adam niet vermocht: ons het leven verwerven en wedergeven. En omdat Hij dat deed, omdat Hij dat doet, daarom zegt het Evangelie, opnieuw geschreven in een Romeinse gevangenis: Verlijdt u in de Here te allen tijd; wederom zeg ik: verlijdt u". (Fil. 4:4).

Te allen tijd.

Straks is het feest weer voorbij. Dan worden de kaarsjes uitgeblazen, de stalletjes weggeruimd, de kerstbomen onttakeld en meegegeven met de reinigingsdienst. Dan is het plaatje weer weg en het sprookje weer uit.

Maar zo het Woord Gods ons geleerd heeft hoe groot onze zonden en ellenden zijn, zó groot de toorn Gods over de zonde, dat Hij die, eer Hij ze ongestraft liet blijven, aan zijn eigen Zoon met de bittere en smadelijke dood des kruises gestraft heeft, dan wordt de gedachtenis van Zijn bittere dood heerlijk, gróte blijdschap, blijdschap te allen tijd. Dan hebben we eigenlijk een aparte kerstfeestviering niet nodig. Omdat te allen tijde, dag voor dag, het Woord nabij ons is, in onze mond en in ons hart. Om met het hart te geloven, dat Jezus de Heer is. En om met de mond te belijden, dat Hem God uit de dooden opgewekt heeft.

Hij leeft.

Daar Hij is dood geweest.

We hebben een Koning!

En onze Raadgever is niet vergaan.

Hij is gelegd in een kribbe.

God heeft Hem gelegd in het stof des doods.

Opdat ulieder hart leve in eeuwigheid.

G. VISEE.